

METODICKÉ USMERNENIE SEKCIE AUDITU A KONTROLY MINISTERSTVA FINANCIÍ SR K RIADENIU RIZÍK

DÔLEŽITÉ DOKUMENTY

- ❑ **Zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite** a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- ❑ **Metodické usmernenie** sekcie auditu a kontroly Ministerstva financií SR č. MF/006646/2022-1411 **k finančnej kontrole**
https://www.mfsr.sk/files/archiv/34/20220922_MU_financna_kontrola.pdf
- ❑ **Metodické usmernenie** sekcie auditu a kontroly Ministerstva financií SR č. MF/011160/2024-1411 **k riadeniu rizík**
<https://www.mfsr.sk/sk/financie/audit-kontrola/financne-riadenie-financna-kontrola/financne-riadenie/>
- ❑ **Metodické odporúčanie k riadeniu korupčných rizík**
[Metodické odporúčanie k riadeniu korupčných rizík | Boj proti korupcii \(gov.sk\)](#)

Finančné riadenie (§ 2 písm. a) zákona č. 357/2015 Z. z.)

- súhrn postupov orgánu verejnej správy pri riadení rizík, zodpovednom plánovaní, rozpočtovaní, použití, poskytovaní, účtovaní, výkazníctve verejných financií, finančnej kontrole a audite, ktorého cieľom je hospodárne, efektívne, účinné a účelné využívanie verejných financií,

***Zodpovednosť za vytvorenie, zachovávanie a rozvíjanie
finančného riadenia **má štatutárny orgán OVS.*****

(1) Orgán verejnej správy je povinný vytvoriť, zachovávať a rozvíjať finančné riadenie, v rámci ktorého zabezpečuje

a) **riadenie rizika** a finančnú kontrolu tak, aby sa pri plnení zámerov a cieľov orgánu verejnej správy predchádzalo porušovaniu tohto zákona, všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho vykonanie, osobitných predpisov alebo medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná a na základe ktorých sa Slovenskej republike poskytujú finančné prostriedky zo zahraničia,

i) zavedenie a dodržiavanie pravidiel a postupov na účely zamedzenia a predchádzania **korupcii**

VNÚTORNÝ KONTROLNÝ SYSTÉM (VKS) (OD 1.1.2026)

Orgán verejnej správy je povinný vytvoriť, rozvíjať a udržiavať funkčný vnútorný kontrolný systém tak, aby zabezpečil hospodárne, efektívne, účinné a účelné nakladanie s verejnými financiami.

Vnútorný kontrolný systém musí:

- ✓ byť v súlade s právnymi a vnútornými predpismi,
 - ✓ umožniť včasnú identifikáciu a riadenie rizík,
 - ✓ obsahovať kontrolné a monitorovacie činnosti,
 - ✓ poskytovať spoľahlivé informácie pre riadenie a kontrolu verejných financií,
 - ✓ zabezpečiť nápravu zistených nedostatkov
- 5 komponentov (oblastí) VKS: kontrolné prostredie, **riadenie rizík**, kontrolné aktivity, informačný tok, monitoring

RIADENIE RIZÍK – POJMY A DEFINÍCIE

riziko

§ 2 písm. q) zákona č. 357/2015 Z. z.

pravdepodobnosť výskytu udalosti s nepriaznivým vplyvom na splnenie určených cieľov a úloh

riadenie rizík

§ 2 písm. p) zákona č. 357/2015 Z. z.

opakujúci sa proces navzájom previazaných činností, ktorých cieľom je riadiť potenciálny vznik rizika, teda obmedziť pravdepodobnosť výskytu rizika alebo znížiť jeho vplyv s cieľom predchádzať nepriaznivým výsledkom či negatívnym javom v činnosti orgánu verejnej správy a zamedziť vzniku nezrovnalostí a podvodom

riziková kapacita

maximálna miera rizika, ktoré je OVS schopný tolerovať

risk apetít

množstvo rizika, ktorú je OVS ochotný akceptovať, alebo tolerovať bez toho, aby boli ohrozené základné ciele OVS

rizikové univerzum

súhrn všetkých rizík, ktoré môžu mať dosah na OVS

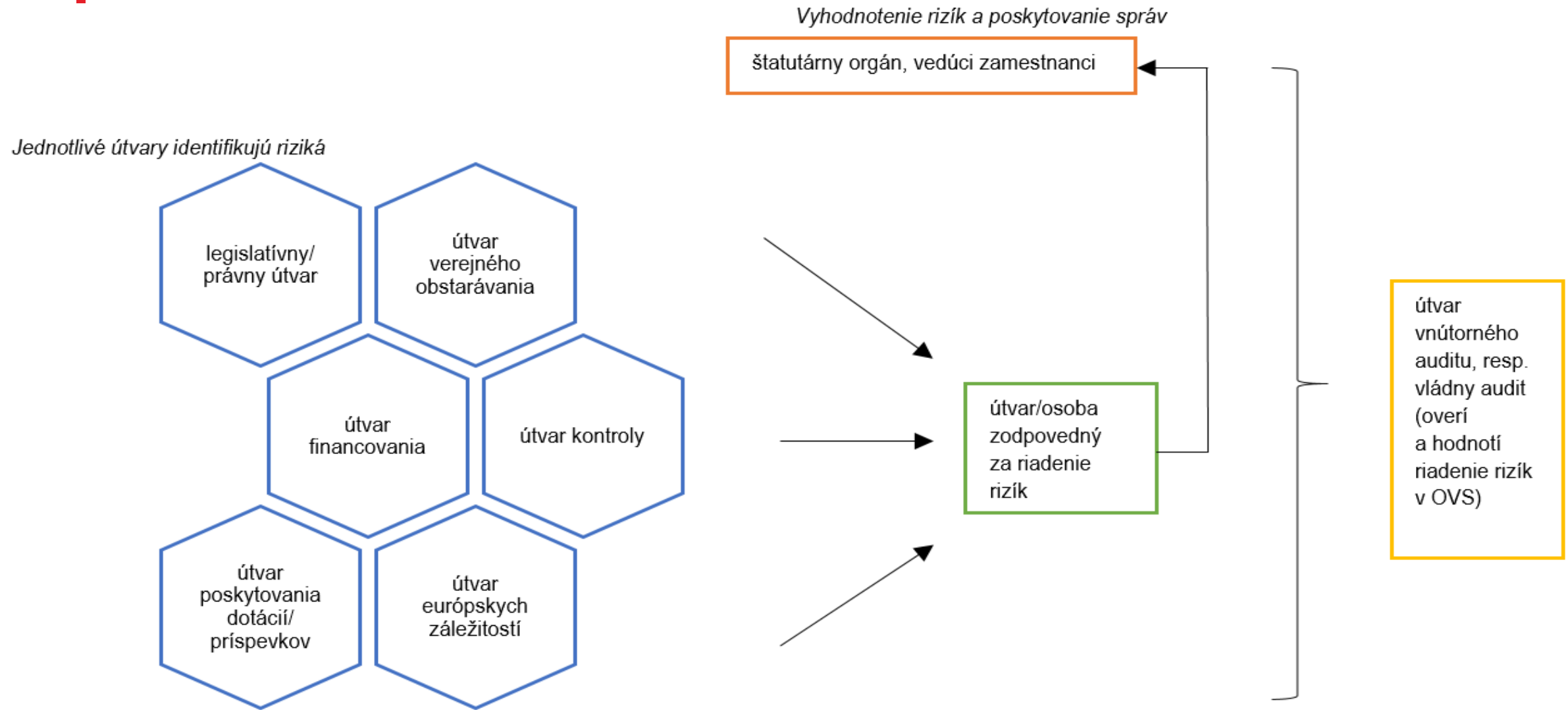
mapa rizík

grafické znázomenie rizík OVS, ktoré poskytuje prehľad o všetkých kľúčových rizikách a ich závažnosti

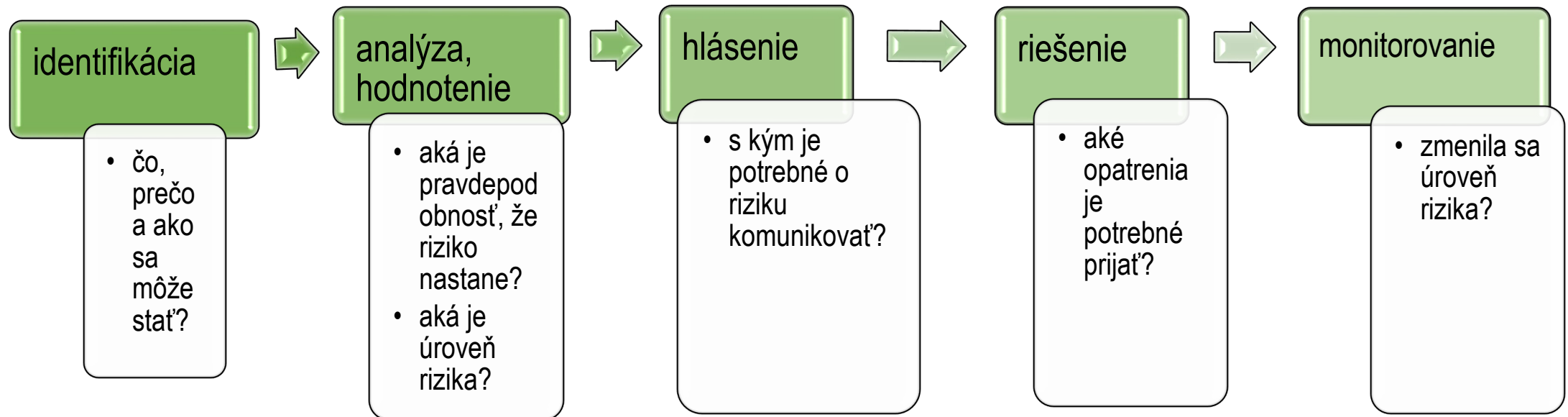
RIADENIE RIZÍK - IDENTIFIKÁCIA RIZÍK

- **cieľ** - určiť, akým rizikám a do akej miery sú jednotlivé procesy OVS vystavené,
- identifikácia rizík, ktoré majú **najväčší vplyv/** najzávažnejšie riziká, ktorých eliminácia je nevyhnutná na plnenie stanovených úloh,
- **zapojenie všetkých zamestnancov** OVS do procesu identifikovania rizík v rámci VKS, v rámci každého procesu, ktorý OVS vykonáva,
- **metóda identifikácie rizík** - formou dotazníkov alebo tzv. samohodnotením (rizikové univerzum - všetky identifikované riziká s dosahom na daný konkrétny OVS)
- **koordinátor/gestor** - útvar zodpovedný za organizáciu a riadenie, za zber a vyhodnocovanie informácií,
- **určenie nositeľa rizika** - kľúčový predpoklad pre prijatie zodpovedajúcich opatrení na jeho elimináciu,

PROCES RIADENIA RIZÍK

FÁZY PROCESU RIADENIA RIZÍK

PRÍKLAD IDENTIFIKOVANÝCH RIZÍK

Príklad opisu identifikovaných rizík.

P. č.	Proces, činnosť OVS	↓ Opis rizika
1.	vykonávanie základnej finančnej kontroly na finančných operáciách	Neidentifikovanie finančných operácií na ktorých je potrebné vykonávať základnú finančnú kontrolu.
2.	vykonávanie verejného obstarávania	Použitie nesprávnych postupov verejného obstarávania.
3.	povinné zverejňovanie zmlúv/ faktúr/ objednávok	Nezverejnenie, neskoré zverejnenie objednávok, zmlúv a faktúr.
4.	mzdová agenda	Nedodržiavanie legislatívy v oblasti pracovného práva a odmeňovania zamestnancov.
5.	tvorba legislatívy	Nedodržanie transpozičných termínov na implementáciu právnych predpisov.

- **postup, ktorý má za úlohu pochopiť povahu rizika, určiť jeho mieru a najmä určiť jeho vplyv,**
- náplňou analýzy rizík je nájsť možné zdroje rizík, zhodnotiť aktuálny spôsob ochrany aj existujúce slabiny ochranných opatrení (zraniteľnosti) a určiť výslednú veľkosť rizík

Výsledok tohto procesu je identifikovanie možného vplyvu vzniknutého rizika.

Rámcové rozdelenie vplyvov

- *finančné* – finančné straty, zníženie finančných rezerv ...
- *výkazníctvo* – významné nesprávnosti vo výkazoch ...
- *reputácia* – nedôvera verejnosti voči postupu OVS ...
- *životné prostredie* – neadekvátne právne regulácie v oblasti ochrany životného prostredia ...
- *bezpečnosť* – nedostatočné bezpečnostné opatrenia pre zamestnancov ...
- *právne* – súdne spory, pokuty ...

PRÍKLAD ANALÝZY VPLYVU RIZÍK

Proces, činnosť OVS	Opis rizika	↓ Vplyv
vykonávanie základnej finančnej kontroly na finančných operáciách	Neidentifikovanie finančných operácií na ktorých je potrebné vykonávať základnú finančnú kontrolu.	Nehospodárne a neefektívne využívanie verejných financií.
vykonávanie verejného obstarávania	Použitie nesprávnych postupov verejného obstarávania.	Nedodržanie zákona o verejnom obstarávaní.
povinné zverejňovanie zmlúv/ faktúr/ objednávok	Nezverejnenie, neskoré zverejnenie objednávok, zmlúv a faktúr.	Neplatnosť zmluvy, finančné postihy.
mzdová agenda	Nedodržiavanie legislatívy v oblasti pracovného práva a odmeňovania zamestnancov.	Vyplatenie mzdových prostriedkov zamestnancom v rozpore s platnou legislatívou.
tvorba legislatívy	Nedodržanie transpozičných termínov na implementáciu právnych predpisov.	Nesprávne nastavená národná legislatíva vo vzťahu k EÚ. Sankcie zo strany EK.

Hodnotenie rizika v stanovení štvorstupňovej mierky:

Pravdepodobnosť

- 1 – takmer nikdy k nemu nedôjde.
- 2 – dôjde k nemu zriedkavo.
- 3 – dôjde k nemu niekedy.
- 4 – dôjde k nemu často.

Vplyv

- **obmedzený vplyv** – dodatočná práca, ktorou sa zdržiavajú iné procesy,
- **malý vplyv** – oneskorenie dosiahnutia operačného cieľa,
- **veľký vplyv** – ohrozené dosiahnutie operačného cieľa alebo oneskorený strategický cieľ,
- **formálne zisťovanie zo strany zúčastnených strán** – ohrozený strategický cieľ.

pravdepodobnosť x vplyv = stupeň významnosti rizika

Stupeň významnosti, t.j. celkové skóre rizika

1 – 3 prijateľné (zelené)

4 – 6 významné (oranžové)

8 – 16 kritické (červené)

	pravdepodobnosť			
vplyv	1	2	3	4
	2	4	6	8
	3	6	9	12
	4	8	12	16

PRÍKLAD HODNOTENIA STUPŇA VÝZNAMNOSTI RIZÍK

Opis rizika	Vplyv	 Stupeň významnosti
Neidentifikovanie finančných operácií na ktorých je potrebné vykonávať základnú finančnú kontrolu.	Nehospodárne a neefektívne využívanie verejných financií.	16 (4x4)
Použitie nesprávnych postupov verejného obstarávania.	Nedodržanie zákona o verejnom obstarávaní.	6 (2x3)
Nezverejnenie, neskoré zverejnenie objednávok, zmlúv a faktúr.	Neplatnosť zmluvy, finančné postihy.	3 (1x3)
Nedodržiavanie legislatívy v oblasti pracovného práva a odmeňovania zamestnancov.	Vyplatenie mzdových prostriedkov zamestnancom v rozpore s platnou legislatívou.	1 (1x1)
Nedodržanie transpozičných termínov na implementáciu právnych predpisov.	Nesprávne nastavená národná legislatíva vo vzťahu k EÚ. Sankcie zo strany EK.	1 (1x1)

- **Štatutárny orgán** má poznať najzávažnejšie riziká, podporovať povedomie o rizikách, riadiť komunikáciu a zabezpečiť účinnosť systému riadenia rizík.
- **Organizačné útvary** majú poznať riziká vo svojej oblasti a okamžite hlásiť nové riziká či zlyhania opatrení.
- **Jednotlivci** majú chápať svoju zodpovednosť za riziká, aktívne prispievať k ich riadeniu a bezodkladne hlásiť nové riziká alebo zlyhania opatrení.

Rozhodnutie o riešení rizika

je konečným výsledkom procesu riadenia rizika. Pri rozhodovaní o ďalšom postupe riešenia rizika je potrebné zohľadniť schopnosť OVS riadiť dané riziko a taktiež náklady spojené s riešením rizika.

Riadenie rizík by malo znížiť stupeň významnosti konečného rizika prijatými opatreniami na prijateľnú úroveň. Prijateľná úroveň vyjadruje úroveň zostávajúceho rizika, ktorú je schopný OVS v danej situácii akceptovať.

- **tolerovať riziko** – riziko je na prijateľnej úrovni, môže byť udržiavané na tejto úrovni,
- **zmierniť riziko** – riziko je pre OVS neprimerane vysoké, ale je možné toto riziko zmierniť,
- **vyhnúť sa riziku** – riziko je pre OVS neprimerane vysoké, nie je možné toto riziko odstrániť, zmierniť alebo mu predísť
- **odstrániť riziko** - odstrániť dôvod vzniku rizika,
- **preniesť riziko** - preniesť riziko na iný subjekt, napríklad poistením, zabezpečením operácií, a pod.

- zlepšuje systém riadenia rizík,
- overuje funkčnosť systému a ubezpečuje vedenie o jeho funkčnosti,
- sleduje realizáciu kontrolných aktivít a účinnosť prijatých opatrení.

Celý proces by mal zastrešovať **jeden organizačný útvar alebo zamestnanec**, ktorý zhromažďuje informácie od útvarov zodpovedných za jednotlivé riziká.

PRÍKLAD NASTAVENIA MONITOROVANIA

Príklad nastavenia monitorovania opatrení za účelom riadenia rizík.

Stupeň významnosti	Opatrenie	↓ Kontrolný termín/zodpovedný subjekt
16 (4x4)	Poučenie a vyškolenie zodpovedných zamestnancov a vedúcich zamestnancov, aktualizácia smernice o finančnej kontrole.	marec príslušného roka/určený zamestnanec
6 (2x3)	Minimalizovať zadávanie zákaziek s nízkou hodnotou, uzatvárať kontrakty na dlhšie časové obdobie, ktoré budú výsledkom aplikácie vyšších foriem postupov zadávania zákaziek z titulu finančných limitov.	v etape prípravy verejného obstarávania/určený vedúci zamestnanec
3 (1x3)	Poučenie zodpovedných zamestnancov, zverejnenie relevantných zmlúv.	bezodkladne/ určený zamestnanec
1 (1x1)	Zabezpečenie riadneho výkonu finančnej kontroly, poučenie zodpovedných zamestnancov.	bezodkladne/ určený zamestnanec
1 (1x1)	Určenie zodpovedného zamestnanca za sledovanie lehôt na implementáciu európskej legislatívy.	bezodkladne/ určený vedúci zamestnanec

❑ **Rámec a význam RKR**

- **Úrad vlády SR** je od 1. 6. 2022 **ústredným orgánom** pre koordináciu prevencie korupcie.
- Riadenie korupčných rizík (RKR) tvorí **základ protikorupčného systému** v štátnej správe.
- Základná úloha RKR – podporiť **účinné a efektívne predchádzanie korupcii**.

❑ **Význam identifikácie a poznania rizík**

- Je potrebné **poznať riziká**, ktorým sú vystavené útvary a zamestnanci rezortov.
- Identifikácia, analýza, posúdenie a vyhodnotenie rizík tvoria **dôkazný základ pre opatrenia**.
- Posudzovanie rizík zisťuje, **kde a prečo môže vzniknúť priestor pre korupciu**.

ROZPOČTOVÝ INFORMAČNÝ SYSTÉM (RIS)

❑ Nástroj nápomocný aj pri riadení rizík, evidencii rizík, ku ktorým je priradený vplyv rizika a významnosť rizika a opatrenia vedúce k eliminácii rizika,

- je určený pre SKŠR a iné orgány štátnej a verejnej správy,
- roly v RIS RR: zadávateľ, risk manažér organizácie, risk manažér kapitoly, správca riadenia rizík, čitateľ
- úložisko „katalógov rizík“,
- možnosť získať report – prehľad rizík tzv. „export rizík“,

Zoznam rizík													
Organizácia:													
Rok:													
K - p.č.	Proces a podproces	Opis rizika	Následok	Dopad	Podobnosť	Významnosť	Rizikový fakt	Opatrenie	Kontrolný termín	Zodpovedný	Útvar	Návrhy na zmenu	Dôvod zmeny

MINISTERSTVO
FINANCIÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ĎAKUJEM ZA VAŠU POZORNOSŤ

Mgr. Marcel Vereš

oddelenie legislatívy a metodiky pre kontrolu a audit | odbor legislatívy, vzdelávania a podporných činností | sekcia auditu a kontroly

marcel.veres@mfsr.sk | www.mfsr.sk,